

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Ενότητα 3: Το χρέος του ιστορικού

Ἐν μὲν οὖν τῷ λοιπῷ βίῳ τὴν τοιαύτην ἐπιείκειαν ἴσως οὐκ ἂν τις ἐκβάλλοι· καὶ γὰρ φιλόφιλον εἶναι δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ φιλόπατριν καὶ συμμισεῖν τοῖς φίλοις τοὺς ἐχθροὺς καὶ συναγαπᾶν τοὺς φίλους· ὅταν δὲ τὸ τῆς ἱστορίας ἦθος ἀναλαμβάνῃ τις, ἐπιλαθέσθαι χρή πάντων τῶν τοιούτων καὶ πολλάκις μὲν εὐλογεῖν καὶ κοσμεῖν τοῖς μεγίστοις ἐπαίνοις τοὺς ἐχθροὺς, ὅταν αἱ πράξεις ἀπαιτῶσι τοῦτο, πολλάκις δ' ἐλέγχειν καὶ ψέγειν ἐπονειδίστως τοὺς ἀναγκαιοτάτους, ὅταν αἱ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀμαρτίαι τοῦθ' ὑποδεικνύωσιν. Ὡσπερ γὰρ ζῶου τῶν ὄψεων ἀφαιρεθεισῶν ἀχραιοῦται τὸ ὄλον, οὕτως ἐξ ἱστορίας ἀναιρεθείσης τῆς ἀληθείας τὸ καταλειπόμενον αὐτῆς ἀνωφελές γίνεται διήγημα.

Πολύβιος, Ἱστορίαι 1.14.4-7

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1α.) Ποιες εἶναι οἱ υποχρεώσεις ενός φίλου πρὸς τοὺς συντρόφους τοῦ σύμφωνα με τὸν Πολύβιο; (μον.2)

1β.) Πῶς πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζει ὁ ἱστορικός τὰ πρόσωπα γιὰ τὰ ὁποῖα κάνει λόγο στο ἔργο του; (μον.3)

2) Σύμφωνα με τὸν Πολύβιο σε τι μετατρέπεται ἡ ἱστορία ἀν ἀφαιρεθεῖ ἀπὸ αὐτὴν ἡ ἀλήθεια; Νὰ ἀναλύσετε τὴ σχετικὴ παρομοίωση (μον.3)

3) Νὰ ἀντιστοιχίσετε τὶς σύνθετες λέξεις τῆς στήλης Α' με τὴν ἐρμηνεία τους στὴ στήλη Β':

A'	B'
α. κοσμοπλημμύρα	1. ἐξαιρετικὰ σημαντικός γιὰ τὸν κόσμον
β. κοσμοϊστορικός	2. ὁ πολυταξιδευμένος
γ. κοσμοσωτήριος	3. ἡ συγκέντρωση μεγάλου πλήθους
δ. κοσμοχαλασιά	4. αὐτὸς ποὺ ὁδήγησε στὴ σωτηρία τοῦ κόσμου
ε. κοσμογυρισμένος	5. ἡ ἀναταραχὴ τῶν στοιχείων τῆς φύσης, θεομηνία

(μον. 2)

4) Με καθεμία ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις νὰ σχηματίσετε μίαν σύνθετη λέξη στὴ νέα ἐλληνικὴ, με τὴν ὁποία κατόπιν θὰ γράψετε μίαν πρόταση:

φίλος, ἀλήθεια, ἀνήρ. (μον. 3)

5) Νὰ γράψετε τὴ γενικὴ ἐνικὴ τῶν οὐσιαστικῶν (λαμβάνοντας ὑπόψη καὶ τὴν ἀντίστοιχη λέξη τῆς νέας ἐλληνικῆς): Ἴπποκράτης, ψῦχος, παντοκράτωρ, Σοφοκλῆς, αὐτοκράτωρ, λαμπτήρ, τεῦχος, λιμὴν, κανὼν, ἔδαφος. (μον. 3)

6) Νὰ χωρίσετε τὶς παρακάτω περιόδους σε προτάσεις, νὰ υπογραμμίσετε τὰ ῥήματα, νὰ βάλετε σε κύκλον τοὺς συνδέσμους καὶ νὰ προσδιορίσετε τὸ εἶδος τους (παρατακτικοὶ ἢ υποτακτικοί):

α. Ἐπειδὴ χορηγὸς κατεστάθην εἰς Θαραγγίλια καὶ ἔλαχον Παντακλέα διδάσκαλον ἐχορήγουν ὡς ἄριστα ἐδυνάμην.

β. Καὶ τούτων εἴ τι ψεύδομαι προφάσεως ἔνεκα, ἔξεστι τῷ κατηγορῷ ἐξελέγξαι ἐν τῷ ὑστέρῳ λόγῳ ὅ,τι ἂν βούληται. (μον. 4)